

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการศึกษาของหลักสูตร

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Success Indicators for the Academic Graduation on the Degree

of Master of Nursing Science in Pediatric Nursing, Faculty of Nursing, KKU.

บทความวิจัย

วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ

Journal of Nursing Science & Health

ปีที่ 36 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม) 2556

Volume 36 No.1 (January-March) 2013

ชลิดา ธนัฐธกุล ปส.ด.* จันทนา ตั้งวรวงษ์ชัย ปส.ด.**

Chalida Tanattharakul Ph.D* Jintana Tangvoraphonkchai Ph.D**

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระหว่างปีการศึกษา 2541-2549 จำนวน 39 คน โดยเลือกแบบเจาะจง มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับทั้งสิ้น 32 คน หรือร้อยละ 82.05 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ pearson's product-moment correlation

ผลการวิจัยพบว่า มีหลายปัจจัยที่สนับสนุนให้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ อายุของผู้เรียน ประสบการณ์ด้านการพยาบาลเด็กก่อนเข้าศึกษา ส่วนดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการศึกษา ได้แก่ จำนวนปีของการศึกษา จำนวนปีการทำวิทยานิพนธ์ ความสามารถด้านภาษา การสนับสนุนจากกลุ่มผู้เรียนและบุคคลอื่น การสนับสนุนจากอาจารย์ และการจัดการความรู้ของนักศึกษา ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าดัชนีชี้วัดความสำเร็จเหล่านี้ควรนำเป็นองค์ประกอบในการจัดหรือปรับปรุงหลักสูตรให้ผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จในช่วงเวลาที่แน่นอนและมีการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ดัชนีชี้วัดความสำเร็จพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก

Abstract

The retrospective study was to explore the success indicators for the academic graduation on the degree of master of nursing science in pediatric nursing, Faculty of Nursing, KhonKaen University. Study informants consisted of 39 informants who were graduated during 2001-2006. There were 82.05 % returned the questionnaires (n=32). Data analyses were performed by using the qualitative and quantitative statistics.

This study revealed that there were many factors for success enhancement in academic graduation. There were the students' age when entering to the program, work experience in the pediatric field, satisfaction in this program. Success indicators for the academic graduation on the degree of master of nursing science in pediatric nursing, KKU. were time duration for studying in the program, time duration for thesis performing, language capability, support from friends and others, support from teachers, and learners' knowledge management. Furthermore, these success indicators reflected that the curriculum administration should be revised to assist those students complete their education in the specific time and fulfill their learning appropriately.

keywords: success indicators, the degree of master of nursing science in pediatric nursing

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*รองศาสตราจารย์ และกรรมการบริหารศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนวัยแรงงาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เปิดหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็กในปีการศึกษา 2541 เป็นต้นมา โดยเปิดสอนเฉพาะนักศึกษาในภาคปกติและดำเนินเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยหลักสูตรดังกล่าวพบว่านักศึกษามีความล่าช้าในการทำวิทยานิพนธ์ ใช้ระยะเวลานานในการทำวิทยานิพนธ์ โดยบางรายใช้เวลาพัฒนายวิทยานิพนธ์หลังเรียนจบ course work จนเต็มระยะเวลาคือสำเร็จในปีการศึกษาที่ 5 อันเป็นปีสุดท้ายของการศึกษา อีกทั้งนักศึกษบางรายมีปัญหาในการเรียน ทั้งจากปัญหาสุขภาพ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ มีความเครียดและวิตกกังวลส่งผลต่อความสุขของนักศึกษา และอาจมีผลถึงการประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อไป¹ ดังนั้นจึงควรมีการประเมินเพื่อค้นหาต้นชี้วัดความสำเร็จของการจัดหลักสูตรซึ่งจะช่วยสะท้อนให้เห็นคุณค่าของหลักสูตรและบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต² นำสู่การปรับปรุงให้หลักสูตรมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ในการทบทวนวรรณกรรม ส่วนใหญ่การวิจัยมุ่งศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในหลักสูตรปริญญาตรี สุนีย์ ละกำป็น³ ศึกษาตัวแปรทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในแต่ละชั้นปี พบว่า ชั้นปีที่ 1 มีตัวแปรทำนายคือ คะแนนการสอบคัดเลือก การเรียนแบบหลักเลี้ยง ลักษณะบุคลิกภาพและการเรียนแบบแข่งขัน ชั้นปีที่ 2 มีตัวแปรทำนายคือ คะแนนการสอบคัดเลือก การเรียนแบบอิสระ ลักษณะบุคลิกภาพ การเรียนแบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ ชั้นปีที่ 3 มีตัวแปรทำนายคือ การเรียนแบบแข่งขันและแบบมีส่วนร่วม ส่วนชั้นปีที่ 4 ไม่มีตัวแปรใดสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เพียงพอ เรณูวัฒน์ โคตรพัฒน์⁴ ศึกษาปัจจัยที่ชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ 4 ชั้นปีของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม พบว่าคะแนนการสอบคัดเลือกเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาใน

ชั้นปีที่ 1-2 ได้ที่ร้อยละ 17.63 และ 7.13 ตามลำดับ แต่ในชั้นปีที่ 3 และ 4 กลับพบว่าคะแนนการสอบคัดเลือกไม่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แต่อย่างใด นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของโสภภัทร ศรีไชย และคณะ⁵ พบว่าคะแนนการสอบคัดเลือก และผลการเรียนสะสมมีความสัมพันธ์กับผลการสอบวัดความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จะเห็นได้ว่าที่ผ่านมายังไม่มีการสำรวจหรือวิเคราะห์ว่าองค์ประกอบใดเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการศึกษาจบหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อีกทั้งยังขาดฐานข้อมูลที่เป็นระบบ และจากสถิติของผู้เข้าศึกษาต่อพบว่ามีการขยายจำนวนของนักศึกษาที่มีความต้องการในการศึกษาต่อเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้นการควบคุมคุณภาพการศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวจึงเป็นประเด็นที่ควรได้รับการดูแล เพื่อสืบค้นว่ามีดัชนีชี้วัดตัวใดบ้างที่ควรนำมาพิจารณาในการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรและมีตัวชี้วัดความสำเร็จใดที่เป็นตัวชี้วัดสำคัญ เพื่อการผลิตผลบุคลากรที่มีคุณภาพและมีศักยภาพในการพัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาลสุขภาพเด็กขั้นสูงต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ตัวแปรใดบ้างมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
2. ดัชนีชี้วัดใดเกี่ยวข้องกับความสำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ

พยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น

2. ค้นหาดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
ของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยย้อนหลัง
(retrospective study) จากข้อมูลเดิม ได้แก่เกรดเฉลี่ยใน
ระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับ
ปริญญาโท จำนวนปีของการศึกษาในระดับปริญญาโท
จำนวนปีของการทำวิทยานิพนธ์ อายุ สถาบัน และเป็นการ
วิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เพื่อศึกษาดัชนี
ชี้วัดความสำเร็จในการศึกษาจบหลักสูตรพยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2541-
2549

กรอบแนวคิดและตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีระบบ โดย
มี 1) ปัจจัยนำเข้า (input) ที่ประกอบด้วยตัวแปรที่ศึกษา
ได้แก่ เกรดเฉลี่ยในระดับปริญญาตรี สถาบันการศึกษา
ในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ของผู้เรียนในด้านการ
พยาบาลเด็กก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาการ
พยาบาลเด็ก อายุของผู้เรียนขณะตัดสินใจศึกษาต่อใน
ระดับปริญญาโท 2) กระบวนการ ในที่นี้หมายถึงการที่
ผู้เรียนได้เข้าศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาการพยาบาล
เด็ก และ 3) ผลผลิต (output) ที่ประกอบด้วยตัวแปร
ที่ศึกษา ได้แก่เกรดเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับ
ปริญญาโท จำนวนปีของการศึกษาในระดับปริญญาโท
จำนวนปีของการทำวิทยานิพนธ์ ภาพรวมของความคิด
เห็นในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ซึ่งประกอบ
ด้วยความพึงพอใจต่อการเรียน ความสามารถด้านภาษา
การสนับสนุนจากกลุ่มผู้เรียนและบุคคลอื่น ด้านการ
สนับสนุนจากอาจารย์ ด้านระบบการจัดการความรู้ของ
นักศึกษา ปัจจัยด้านวิทยานิพนธ์ ด้านฝ่ายสนับสนุนและ
ปัจจัยเกื้อหนุน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือผู้ที่สำเร็จการศึกษาจบหลักสูตร
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก
ในแผน ก.แบบ ก (2) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น ในระหว่างปีการศึกษา 2541-2549 จำนวน
ทั้งหมด 39 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการตอบ
แบบสอบถาม มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้นจำนวน
32 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.05

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม
ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลด้านการศึกษา
ระดับปริญญาตรี และการทำงาน ข้อมูลด้านการศึกษา
ระดับปริญญาโทและแบบสอบถามความคิดเห็น โดยมี
ทั้งคำถามปลายเปิด-ปิด และเป็นมาตราส่วนประมาณ
ค่า 5 ระดับในส่วนของการสอบถามความคิดเห็นซึ่ง
คะแนนสูงสุดคือ 5 หมายถึงผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความ
นั้น ๆ มากที่สุด และคะแนนต่ำสุดคือ 1 หมายถึงผู้ตอบ
ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ อย่างยิ่ง การแปลผลของ
คะแนนความคิดเห็นกำหนดเกณฑ์การแปลผลดังนี้ หาก
คะแนน > คะแนนเฉลี่ย + 0.5 SD. หมายถึงผู้ตอบมี
ระดับความคิดเห็นต่อการศึกษาในหลักสูตรอยู่ในระดับ
มาก หากคะแนน = คะแนนเฉลี่ย $\pm$ 0.5 SD. หมายถึง
ผู้ตอบมีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษาในหลักสูตรอยู่
ในระดับปานกลาง หากคะแนน < คะแนนเฉลี่ย - 0.5
SD. หมายถึงผู้ตอบมีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษา
ในหลักสูตรอยู่ในระดับต่ำ การหาคุณภาพของเครื่องมือ
ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา
และอาจารย์ในสาขาการพยาบาลสุขภาพเด็กรวม 3 ท่าน
เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และนำมาปรับปรุง
แก้ไขให้มีความชัดเจนของเนื้อหาตามข้อเสนอแนะของ
ผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนการวิจัย

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากหน่วยบริการ
การศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น
เกี่ยวกับข้อมูลจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปี และ
ที่อยู่ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาเพื่อใช้ในการติดต่อส่ง
แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์เพื่อส่งกลับนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสู่การวิเคราะห์ต่อไป

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างและจริยธรรมในการวิจัย

ก่อนผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัย ได้ดำเนินการเขียนโครงการยื่นเสนอเพื่อขอพิจารณาจริยธรรมในการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการจริยธรรมในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการศึกษาได้ตามหนังสือรับรองเลขที่ HE500243 ร่วมกับได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการและผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากฝ่ายวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้ว จึงเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการนำเสนอข้อมูลได้จัดทำเสนอเป็นภาพรวมในการวิจัย ไม่มีการเปิดเผยชื่อของนักศึกษาแต่อย่างใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows โดยมีรายละเอียดดังนี้
2. ข้อมูลทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก โดยนำเสนอในค่าเฉลี่ย และร้อยละ
3. ระดับความคิดเห็นต่อการศึกษาในหลักสูตร มี 3 ระดับ คือมาก ปานกลาง และน้อย
4. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปร โดยใช้ pearson's product-moment correlation

ผลการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1. ผลการศึกษาเชิงปริมาณ แยกเป็น

1. **ข้อมูลทั่วไป** ผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้ทั้งหมดเป็นเพศหญิง (n=32) ปัจจุบันมีอายุระหว่าง 26.09-50.08 ปี ($\bar{X}$ = 36) ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้วร้อยละ 59.4 เกรดเฉลี่ยสะสมจากการศึกษาจบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต อยู่ระหว่าง 2.18-3.65 ($\bar{X}$ = 2.96) ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากวิทยาลัยพยาบาลถึงร้อยละ 75.0 รองลงมาคือสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ร้อยละ 18.8 และสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมาธิราชร้อยละ 6.3 ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นพยาบาลร้อยละ 71.9 และเป็นอาจารย์พยาบาลร้อยละ 28.1 มีร้อยละ 71.9 ที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยเด็ก และร้อยละ 21.9 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยรวม ที่เหลือส่วนน้อยคือร้อยละ 3.1 มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในสายการพยาบาลผู้ใหญ่และการพยาบาลสูติศาสตร์ ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ด้านการพยาบาลเด็กมาก่อนร้อยละ 12.5 (n=4) และร้อยละ 3.1 มีประสบการณ์ด้านการพยาบาลเด็กมาก่อนมากที่สุดคือ 20 ปี (n = 1) โดยมีจำนวนปีเฉลี่ยของประสบการณ์ด้านการพยาบาลเด็กมาก่อน คือ 6.49 ปี

อายุขณะเข้าศึกษาในระดับพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คือ 23-42 ปี ($\bar{X}$ = 30.09) เกรดเฉลี่ยสะสมจากการศึกษาจบหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตอยู่ระหว่าง 2.18-3.65 ($\bar{X}$ = 2.96) ความสามารถด้านภาษาอังกฤษเมื่อแรกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท พบว่าร้อยละ 75 (n = 24) ต้องเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมขณะอยู่ในโปรแกรมการเรียนปริญญาโท มีเพียงร้อยละ 25 (n = 8) ที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ สำหรับจำนวนปีการศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทคือ 3-6 ปี ($\bar{X}$ = 4.13) จำนวนผู้ที่สามารถสำเร็จการศึกษาใน 3 ปี เท่ากับจำนวนผู้ที่สามารถสำเร็จการศึกษาใน 5 ปี คือมีร้อยละ 19.4 (n=6) ในขณะที่ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลา 4 ปีมีถึงร้อยละ 54.8 (n=17) และเพียงร้อยละ 6.5 (n=2) ที่ใช้เวลาประมาณ 6 ปี จึงสำเร็จการศึกษา ระยะเวลาที่ผู้เรียนใช้ในการทำวิทยานิพนธ์อยู่ระหว่าง 1-4 ปี โดยจำนวนปีที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์คือ 2 ปี มีร้อยละ 54.8 (n=17) เฉลี่ยใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ 2.13 ปี และขณะศึกษาผู้เรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจสูงสุดร้อยละ 28.13 (n = 9)

1.2 ระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาจบหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการพยาบาลสุขภาพ ผลการศึกษาคะแนนความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาจบหลักสูตรพยาบาลศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในด้านต่าง ๆ ได้ผลคือ ในภาพรวมผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่ช่วยผลักดันให้สำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 4.16$; SD. = .40) และในรายด้านพบว่าความสามารถด้านภาษา ด้านฝ่ายสนับสนุนและปัจจัย

เกื้อหนุนที่ผู้สำเร็จการศึกษาสะท้อนว่าเป็นปัจจัยผลักดันให้สำเร็จการศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่รายด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ซึ่งการสนับสนุนจากอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$; SD. = .65) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นต่อการศึกษานในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
ความคิดเห็นทั้งหมด	4.16	.40	มาก
- ความพึงพอใจ	4.14	.49	มาก
- ความสามารถด้านภาษา	3.81	.55	ปานกลาง
- การสนับสนุนจากกลุ่มผู้เรียนและบุคคลอื่น	4.28	.54	มาก
- การสนับสนุนจากอาจารย์	4.44	.65	มาก
- ระบบการจัดการความรู้ของนักศึกษา	4.26	.51	มาก
- ปัจจัยด้านวิทยานิพนธ์	4.30	.71	มาก
- ด้านฝ่ายสนับสนุนและปัจจัยเกื้อหนุน	3.89	.52	ปานกลาง

1.3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่สนับสนุนให้สำเร็จการศึกษา เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยดังกล่าวพบว่า การวิเคราะห์ด้วย pearson's product-moment correlation ได้ผลความสัมพันธ์คือ ประสิทธิภาพของผู้เรียนในด้านการพยาบาลเด็กก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาการพยาบาลเด็กมีความสัมพันธ์กับอายุของผู้เรียนขณะตัดสินใจมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยที่มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ($r = .93$, $p = .000$) และพบว่าตัวแปรด้านการสนับสนุนจากอาจารย์พบว่ามีความสัมพันธ์กับภาพรวมของความคิดเห็นในการศึกษาในระดับปริญญาโทสูงที่สุด ($r = .83$, $p = .00$) รองลงมาคือระบบการจัดการความรู้ของนักศึกษา ($r = .74$, $p = .00$) และความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียน ($r = .64$, $p = .00$)

ส่วนที่ 2. ผลการศึกษาเชิงเนื้อหา สรุปได้ดังนี้

1. แรงจูงใจของการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทแบ่งได้ 2 กลุ่มใหญ่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ

1.1 แรงผลักดันจากภายในบุคคล ผู้สำเร็จการศึกษาระดับหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นส่วนใหญ่สะท้อนความคิดเห็นว่าแรงจูงใจของการมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอันดับต้น ๆ คือต้องการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางให้มากขึ้น ดังที่ผู้สำเร็จการศึกษากล่าวไว้เช่น “ต้องการพัฒนาตนเองให้มีความเฉพาะทางมากขึ้น” หรือ “เพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลเด็ก” หรือ “ต้องการเรียนในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง”

1.2 แรงผลักดันจากภายนอกบุคคล

1.2.1 แรงผลักดันจากวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาสะท้อนความคิดเห็นว่าต้องการพัฒนาวิชาชีพ และพัฒนางานเป็นประเด็นรองลงมา โดยส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นว่าหากพัฒนาตนเองได้แล้ว การพัฒนางานจะตามมา

1.2.2 แรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น สิ่งแวดล้อม หน่วยงาน ครอบครัว และภูมิหลังของแต่ละบุคคล เช่นสายงานที่ตนสังกัด ดังที่ผู้สำเร็จการศึกษากล่าวไว้ดังนี้ “ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศ” หรือ “ต้องการตอบสนองความต้องการของหน่วยงาน” หรือ “การเป็นอาจารย์ (ทำให้ต้องเรียนต่อ)”

3. คุณสมบัติที่ทำให้สำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ชี้ว่า “ความขยัน ตั้งใจ อดทน และมุ่งมั่น” เป็นคุณสมบัติหลักที่ช่วยให้สำเร็จการศึกษา

4. ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ มีร้อยละ 31.2 (n=10) มีความเห็นวาระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ไม่เหมาะสม กล่าวคือ ใช้เวลานานเกินไปไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายใน 2 ปี และต้องขยายเวลาการทำวิทยานิพนธ์ยาวนานออกไป ซึ่งมีความเห็นว่าควรจัดหลักสูตรให้กระชับและสามารถพัฒนาหัวข้อในขณะเรียน อีกทั้งมีข้อเสนอแนะว่าควรให้ผู้เรียนได้พัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจนตั้งแต่ภาคการเรียนที่ 2 ในปีแรกของหลักสูตร นอกจากนี้ผู้เรียนยังสะท้อนถึงประเด็นการใช้เวลารอจริยธรรมอนุมัติที่ใช้เวลานานรอนานประมาณ 2-4 เดือน และการใช้เวลารอจากการเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือเป็นเวลานาน ตลอดจนระยะเวลาในการเก็บข้อมูลที่ยาวนาน

5. ประเด็นของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่าเป็นปัจจัยที่ผู้สำเร็จการศึกษาให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง โดยสะท้อนว่าเป็นทั้งปัจจัยที่ทำให้สำเร็จการศึกษา และเป็นปัจจัยที่ขัดขวางการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 62.5 (n=20) มีความเห็นว่วการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรเป็นรูปแบบที่นักศึกษา มีสิทธิ์เลือกอาจารย์เองตามที่มีประเด็นความสนใจที่ร่วมหรือตรงกัน และร้อยละ 25 (n=8) มีความเห็นว่

วิธีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรเป็นรูปแบบที่อาจารย์มีสิทธิ์เลือกนักศึกษาเองตามที่มีประเด็นความสนใจที่ร่วมหรือตรงกัน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลในการศึกษานี้ คือความสำเร็จในการสอบผ่านวิทยานิพนธ์ เพื่อจบหลักสูตร ซึ่งผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าการวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลโดยตรง ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากการที่บุคคลหนึ่ง ๆ จะเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา จะต้องผ่านกระบวนการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งในการศึกษานี้ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดสามารถสอบผ่านและได้รับอนุมัติปริญญา ดังนั้นในที่นี้จะเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับความความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ผลการศึกษาที่ระบุว่ายังผู้เรียนมีอายุมากประสบการณ์ในการทำงานเฉพาะด้านยิ่งสูง อภิปรายได้ว่าก่อนหน้าที่จะตัดสินใจเข้ามาเรียนในหลักสูตรนี้ เขาเหล่านั้นได้ผ่านการสั่งสมประสบการณ์มาระยะหนึ่ง จนเกิดความคิดในการที่จะศึกษาต่อไม่ว่าจะเป็นผลจากแรงขับทั้งภายในและภายนอกบุคคล ดังแสดงรายละเอียดในส่วนของผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการ (need theory) โดย Maslow⁶ กล่าวว่า มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการอยู่เสมอ และมีความปรารถนาอย่างอื่นเข้ามาแทนที่อยู่เรื่อยไป ซึ่ง Maslow ได้ชี้ว่ามนุษย์มีความต้องการขั้นพื้นฐาน 5 ประการคือ ความต้องการด้านร่างกาย ความมั่นคงปลอดภัย ความรักเห็นอกเห็นใจ การยอมรับนับถือจากบุคคลอื่น และต้องการบรรลุความสำเร็จสมหวังในชีวิต หากพิจารณาตามนิยามของ Maslow

แล้ว การที่บุคคลตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นในเวลาที่เหมาะสม น่าจะเข้าได้กับความต้องการในระดับ 4 และ 5 คือความต้องการการยอมรับนับถือจากบุคคลอื่น (esteem or egoistic needs) และต้องการบรรลุความสำเร็จสมหวังในชีวิต (self-realization or self-actualization)

สำหรับ 2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับจำนวนปีการศึกษาปริญญาโทหลักสูตรสาขาการพยาบาลเด็กคือ ความพึงพอใจโดยรวมต่อการเรียนและปัจจัยด้านวิทยานิพนธ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าจำนวนปีการศึกษาในระดับปริญญาโทที่ยาวนาน ผู้เรียนยังมีความพึงพอใจในการเรียนลดลง และมีความคิดเห็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ไปในเชิงลบมากขึ้น อภิปรายได้ว่าในกระบวนการศึกษาในระดับปริญญาโท ซึ่งมีความแตกต่างจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี กล่าวคือผู้เรียนในระดับปริญญาโทเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอาชีพประจำเป็นส่วนใหญ่ โดยผู้ที่เป็กลุ่มเป้าหมายในการศึกษานี้ทั้งหมดเป็นนักศึกษาในแผน ก.แบบ ก (2) ซึ่งเข้าศึกษาเต็มเวลา โดยได้ละจากงานประจำ ทำให้มีเวลาเต็มที่ในการศึกษา course work แต่โดยระเบียบการคือนักศึกษาสามารถลาเรียนได้ 2 ปี และเวลาหลังจากนั้น ผู้เรียนต้องมุ่งมั่นในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้เรียนต้องกลับไปทำงานประจำเช่นเดิม ประกอบกับขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ประกอบด้วยรายละเอียดแนวทางสำหรับวัดและประเมินผลความก้าวหน้าในการทำไว้อย่างเคร่งครัดเป็นระเบียบที่ถือปฏิบัติตามประกาศคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ฉบับที่ 5/2546⁷ อีกทั้งจากผลการศึกษาเชิงเนื้อหาที่ผู้เรียนสะท้อนให้เห็นถึงความยุ่งยาก ความซับซ้อนใจ ความเครียดในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ โดยพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาถึงร้อยละ 31.2 (n=10) มีความเห็นว่าระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ไม่เหมาะสม กล่าวคือใช้เวลานานเกินไปไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายใน 2 ปี และต้องขยายเวลาการทำวิทยานิพนธ์ยาวนานออกไป นอกจากนี้ผู้เรียนยังสะท้อนถึงประเด็นการใช้เวลาหรือจริยธรรมอนุมัติที่ใช้เวลายาวนานมาก บางรายรอถึง 4

เดือน ทำให้มีผลกระทบต่อระยะเวลาในการเก็บข้อมูลทำให้ยาวนานออกไปเช่นกัน ซึ่งผลจากการเรียนที่ใช้เวลานานกว่าจะจบหลักสูตรย่อมเกิดผลกระทบด้านอื่น ๆ แก่ผู้เรียนตามมาจนเป็นผลให้ความพึงพอใจลดลง โดยผลกระทบเหล่านั้นได้แก่ ความเบื่อหน่าย โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาสะท้อนถึงสิ่งที่ตนสูญเสียหรือผลด้นลบจากการมาเรียนปริญญาโท ได้แก่ การไม่ได้รับการพิจารณาขึ้นเงินเดือน ทำให้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของครอบครัว และผลกระทบต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายจากความเครียดขณะเรียน ส่งผลกระทบต่อสัมพันธ์ภายในครอบครัวเช่นไม่มีเวลาดูแลครอบครัว เป็นต้น

เมื่อพิจารณาภาพรวมของความคิดเห็นในการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นจากผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ในภาพรวมผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่ช่วยผลักดันให้สำเร็จการศึกษาสามารถอภิปรายผลได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ แต่ในรายด้านพบว่าความสามารถด้านภาษา ด้านฝ่ายสนับสนุนและปัจจัยเกื้อหนุนที่ผู้สำเร็จการศึกษาสะท้อนว่าเป็นปัจจัยผลักดันให้สำเร็จการศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่รายด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ซึ่งการสนับสนุนจากอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงปริมาณที่พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 75 เป็นผู้มีความสมบูรณ์ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาอังกฤษก่อนเข้าเรียน ส่วนนี้จึงน่าจะมีผลกระทบต่อการศึกษาของผู้เรียน เนื่องจากจำเป็นต้องค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งการศึกษาต่างประเทศ จึงเป็นผลให้เกิดความพึงพอใจเพียงในระดับปานกลาง สำหรับความพึงพอใจในด้านฝ่ายสนับสนุนและปัจจัยเกื้อหนุนที่ผู้สำเร็จการศึกษาสะท้อนว่ามีความพึงพอใจเพียงในระดับปานกลาง น่าจะเป็นผลมาจากปริมาณของนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการที่คณะพยาบาลศาสตร์มีนักศึกษาหลายหลักสูตร การบริการแหล่งสนับสนุนจึงอาจเกิดช่องว่างขึ้นได้ ดังที่ผู้สำเร็จการศึกษามีการเสนอแนะไว้เกี่ยว

กับการจัดให้มีอุปกรณ์เพื่อการเรียนให้พร้อมมากขึ้น โดยเฉพาะ ตำรา คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ นอกจากนี้ก็เป็นข้อเสนอแนะในการจัดห้องเรียน ห้องสอบที่เหมาะสม รวมถึงความพร้อมของฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ และระบบการยืมหนังสือที่เอื้อต่อระยะเวลาการศึกษา และการเสียค่าปรับที่ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของนักศึกษา

2. ค้นหาดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากการศึกษาในครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของหลายตัวแปรในการผลักดันให้ผู้เรียนในหลักสูตรการพยาบาลมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก ประสบความสำเร็จในการศึกษา อันถือเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อประกอบการคัดเลือกผู้เข้าเรียนที่มีความเหมาะสม ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่สรุปได้จากการศึกษานี้ได้แก่

1. จำนวนปีของการศึกษาในระดับปริญญาโทและจำนวนปีของการทำวิทยานิพนธ์ จากผลการศึกษาเชิงเนื้อหาพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาสะท้อนเกี่ยวกับระยะเวลาในการเรียน ควรปรับให้ผู้เรียนสามารถเรียนจบหลักสูตรได้ภายใน 2 ปี โดยเรียน course work เสร็จใน 1 ปีแรก และเริ่มทำวิทยานิพนธ์ในปีที่ 2 สามารถพัฒนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ได้ขณะเรียน course work หรือสามารถพัฒนา full proposal ได้ในวิชาสัมมนาวิจัย นอกจากนี้มีบางรายเสนอแนะว่าคณะหรือสาขาควรมีกรอบเรื่องที่จะทำวิจัยเป็นแนวทางให้นักศึกษาโดยอาจจัดให้นักศึกษา 3 รายได้กลุ่มหัวข้อเดียวกันเพื่อจะได้มีการร่วมกันคิด แลกเปลี่ยนกัน สำหรับความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ มีร้อยละ 31.2 (n=10) มีความเห็นว่ระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ไม่เหมาะสม กล่าวคือใช้เวลานานเกินไปไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายใน 2 ปี และต้องขยายเวลาการทำวิทยานิพนธ์ยาวนานออกไป ซึ่งมีความเห็นว่าควรจัดหลักสูตรให้กระชับและสามารถพัฒนาหัวข้อในขณะเรียน อีกทั้งมีข้อเสนอแนะว่าควร

ให้ผู้เรียนได้พัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจนตั้งแต่ภาคการเรียนที่ 2 ในปีแรกของหลักสูตร นอกจากนี้ผู้เรียนยังสะท้อนถึงประเด็นการใช้เวลาออกจริยธรรมอนุมัติที่ใช้เวลานานรอนานประมาณ 2-4 เดือน และใช้เวลาจากการเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือเป็นเวลานาน ตลอดจนระยะเวลาในการเก็บข้อมูลที่ยาวนาน และจากข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่านักศึกษาในหลักสูตรนี้ใช้เวลาเรียนอยู่ที่ 3-6 ปี และเวลาในการทำวิทยานิพนธ์คือ 1-4 ปี โดยนักศึกษาร้อยละ 28.1 ชี้ว่าเกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจในระหว่างเรียนสูงสุด

จากผลการศึกษาสามารถอภิปรายได้ว่าผู้เรียนมีความต้องการให้มีการจัดหลักสูตรที่มีความกระชับ และผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาได้ในระยะเวลานี้น้อยลงกว่าที่เป็นอยู่ เนื่องจากการเรียนที่ยาวนานยังส่งผลกระทบต่อการทำงาน เช่น ไม่ได้รับการพิจารณาขึ้นเงินเดือน ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของครอบครัว และมีผลกระทบต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายจากความเครียดขณะเรียน ส่งผลกระทบต่อสัมพันธภาพในครอบครัวตามมา

2. ความสามารถด้านภาษา จากผลการศึกษาเชิงเนื้อหาสะท้อนว่าผู้เรียนในหลักสูตรส่วนใหญ่ยังมีจุดอ่อนในส่วนของภาษาอังกฤษ ทำให้อาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ดังนั้นการคัดเลือกผู้เข้าเรียนจึงควรพิจารณาในประเด็นนี้ หรืออาจหามาตรการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมมากกว่านี้ อันจะช่วยส่งเสริมความสำเร็จต่อไป

3. การสนับสนุนจากกลุ่มผู้เรียนและบุคคลอื่น จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการศึกษาอยู่ในระดับสูงรองจากการสนับสนุนจากอาจารย์ และจากครอบครัว ดังนั้นการส่งเสริมให้กลุ่มผู้เรียนมีสัมพันธภาพที่ดี และมีกิจกรรมเสริมกับหมู่คณะภายใต้บริบทของคณะควรได้รับการใส่ใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มเพื่อน อาจารย์ และบุคลากรในคณะ

4. การสนับสนุนจากอาจารย์ จากผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากอาจารย์ โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการจัดอันดับให้เป็นปัจจัยแรกๆที่

ส่งเสริมให้มีความสำเร็จการศึกษา ซึ่งมีทั้งภาพเชิงบวก ที่ผู้สำเร็จการศึกษารู้สึกขอบคุณในการดูแล ใส่ใจของ อาจารย์ และภาพเชิงลบที่ผู้สำเร็จการศึกษาสะท้อนถึง ความเครียดที่ได้รับจากอาจารย์ โดยเฉพาะในระหว่าง การทำวิทยานิพนธ์ และปริมาณงานที่มากจนไม่สามารถ ผลิตงานที่มีคุณภาพได้อย่างที่ตนหวังในระหว่างการเรียน course work ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรจึงควรคำนึงถึง ปริมาณงานที่ควรออกแบบให้เหมาะต่อการเรียนรู้ของ นักศึกษา อีกทั้งต้องให้ความสำคัญแก่การปรับตัวเข้าหา กันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในขั้นตอนของการทำ วิทยานิพนธ์เพื่อเสริมภาพเชิงบวกและลดภาพเชิงลบที่ เกิดขึ้น

5. การจัดการความรู้ของนักศึกษา ดัชนีนี้มีความเกี่ยวข้องกับลักษณะภายในของแต่ละบุคคลตลอด จนการเรียนรู้และการปรับตัวของบุคคล จากผลการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ชี้ว่า “ความขยัน ตั้งใจ อดทน และมุ่งมั่น” เป็นคุณสมบัติหลักที่ช่วยให้เขาสำเร็จการศึกษา และจากการศึกษาความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยด้าน ภาษา การสนับสนุนจากอาจารย์ และปัจจัยฝ่ายสนับสนุน และปัจจัยเกื้อหนุน มีความสัมพันธ์กับการจัดความรู้ของ นักศึกษา แสดงให้เห็นว่าในกระบวนการเรียนในหลักสูตร การที่ผู้เรียนสามารถจัดการความรู้ได้อย่างเป็นระบบ มี หลายองค์ประกอบช่วยหล่อหลอมให้ผู้เรียนได้มีทักษะ ในการจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย สามารถสรุปประเด็นที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรการพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพเด็ก ได้ดังนี้

1. การจัดหลักสูตร ควรได้มีการทบทวนใน ส่วนของระยะเวลาในการศึกษา กล่าวคือจัดหลักสูตรที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนจบได้เร็วที่สุดตามกรอบเวลา ส่งเสริมบรรยากาศสนับสนุนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่นจัด ให้มีโครงการที่เอื้อให้ผู้เรียนมีความผ่อนคลายและเรียนรู้ ได้ดียิ่งขึ้น และจัดระบบการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้เรียน สามารถพัฒนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ให้มีความสอดคล้องกับ

การทำงาน ประสบการณ์หรือภูมิหลังของผู้เรียนและนำสู่ การพัฒนาในงานด้านการพยาบาลของตนหลังจากสำเร็จ การศึกษาได้ต่อไป

2. การพัฒนาความพร้อมด้านภาษา โดยอาจ จัด english club หรือการเปิดให้นักศึกษาได้มีโอกาส แลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ ตลอดจนการเข้าร่วมฟังการบรรยายโดยอาจารย์ชาวต่างประเทศ เป็นต้น

3. การเตรียมความพร้อมของฝ่ายสนับสนุน ปัจจุบันคณะมีการขยายของหลักสูตรที่มากขึ้นทั้ง หลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้งมีหลักสูตรเปิดรับ นักศึกษาจากต่างประเทศ ดังนั้นการเตรียมความพร้อม ของฝ่ายสนับสนุน ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องเรียน ห้องพัก ตลอดจนการดูแลจากบุคลากรทุก ฝ่าย ควรได้มีการวางแผนและเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการ ได้แสดงความคิดเห็นเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป

4. การจัดทำฐานข้อมูล ปัจจุบันฐานข้อมูลของ ผู้สำเร็จการศึกษายังไม่มีการจัดทำที่เป็นระบบ ทำให้เกิด ช่องว่างในการติดตาม และการประสานงานในกลุ่มเครือข่าย ที่คณะผลิตผู้ส่งคม เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ การ จัดทำฐานข้อมูลให้มีความทันสมัยโดยมีศูนย์สำหรับการ ติดต่อจากผู้สำเร็จการศึกษา หรือการติดตามข้อมูลเป็น ระยะ จึงควรได้รับการพิจารณา ซึ่งฐานข้อมูลจะทำให้ทราบถึงบริบท ความเป็นไป ความก้าวหน้าในวิชาชีพ ศักยภาพในการพัฒนาของผู้สำเร็จการศึกษาได้อย่าง เป็นระบบ โดยฐานข้อมูลอาจเป็นระบบออนไลน์เพื่อให้ ผู้สำเร็จการศึกษาลงบันทึกข้อมูลของตนเองได้ตามระบบ ที่วางไว้ ตลอดจนเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเพื่อ การพัฒนาหลักสูตรได้เช่นกัน

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย จาก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทีมผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้ ขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์ข้อมูลบางส่วนจาก คุณรัชณี ซาลิงห์แก้ว งาน บริการการศึกษา และขอขอบคุณ ผู้สำเร็จการศึกษาจาก

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาล
สุขภาพเด็ก ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ความร่วมมือในการ
ตอบแบบสอบถามอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการ
เรียนการสอนให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้ในระยะเวลา
อันสั้นตามกรอบเวลาของหลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

1. อมรรัตน์ ศรีคำสุข วิชาพรพรหาญวิพรเสนาธิษ. ความ
สุขของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตร
บัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารพยาบาล
ศาสตร์และสุขภาพ 2554; 34(2): 70-9.
2. อมรรัตน์ ศรีคำสุข สมพร รุ่งเรืองกลกิจ อิงคญา
โคตนาราชนฤทัยขึ้นอรณ. การประเมินหลักสูตร
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาล
สุขภาพจิตและจิตเวชแผน ข.โครงการพิเศษ คณะ
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสาร
พยาบาลศาสตร์และสุขภาพ 2553; 33(2): 64-71.
3. สุนีย์ ละกำป็น. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ
แบบการเรียนรู้ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่. พยาบาลสาร 2532. 16(4): 30-8.
4. เรณูวัฒน์ โคตรพัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย
คัดสรรกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม.วิทยานิพนธ์
ปริญญาวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต (พยาบาล)
มหาวิทยาลัยมหิดล; 2536.
5. โสมภัทร ศรไชย, ชลิดา ธนัฐธิกุล และคณะ.
รายงานการวิจัยการเรียนการสอน ดัชนีชี้วัด
ความสำเร็จในการสอบวัดความรู้เพื่อขึ้นทะเบียน
เป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล
และการผดุงครรภ์ ชั้น 1 ของนักศึกษาหลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2547.
ขอนแก่น: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น; 2550.
6. Wikipedia. Maslow's hierarchy of need. 2012.
Retrieved October 27, 2012, from [http://
en.wikipedia.org/wiki/Maslow's_hierarchy_of_
needs](http://en.wikipedia.org/wiki/Maslow's_hierarchy_of_needs)
75. ประกาศคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
แนวทางปฏิบัติในการประเมินผลวิทยานิพนธ์
และการศึกษาอิสระ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์. ฉบับที่
5/2546.